

องุ่นเงินล้าน

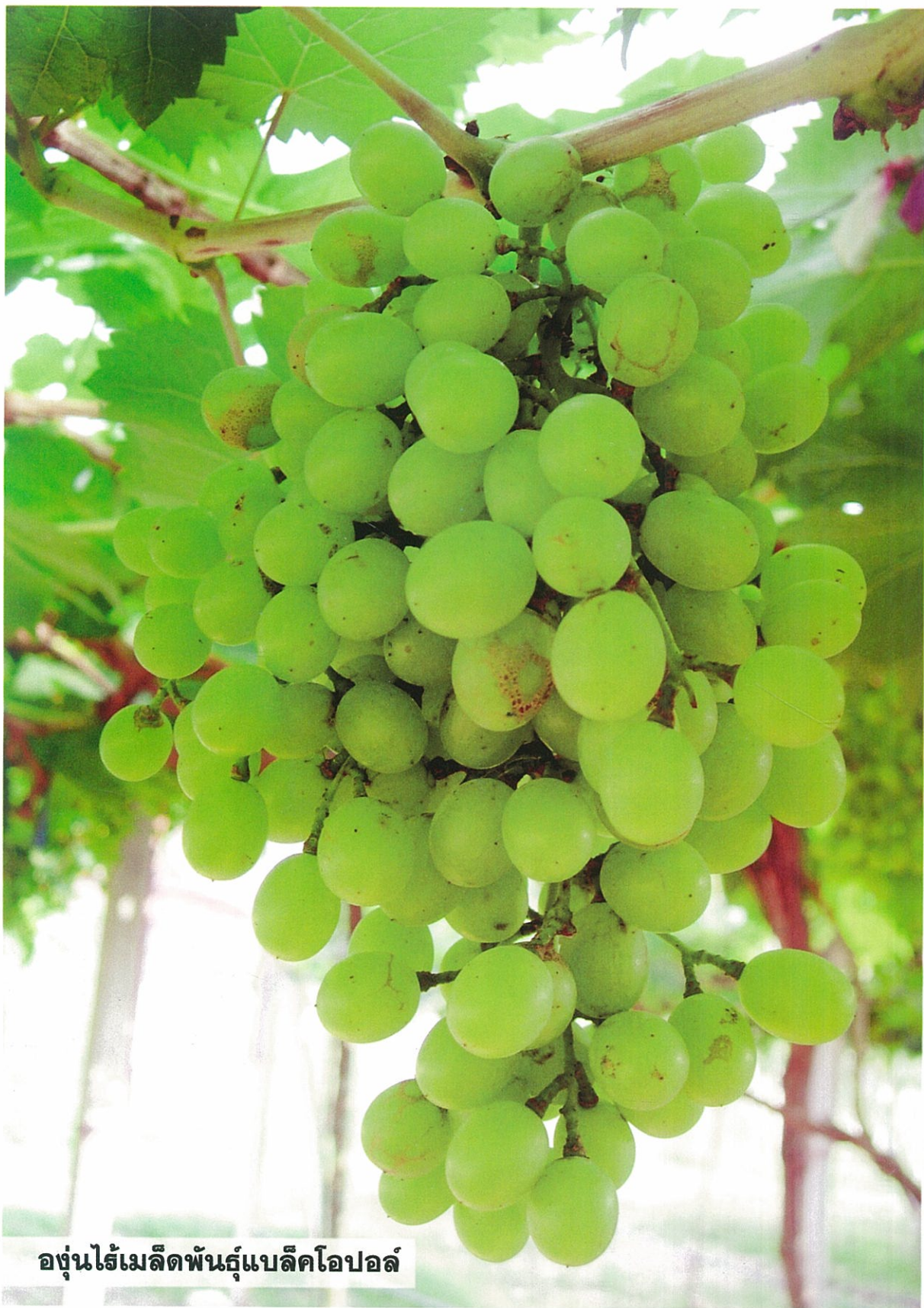
คู่มือการทำสวนองุ่นอย่างมืออาชีพ

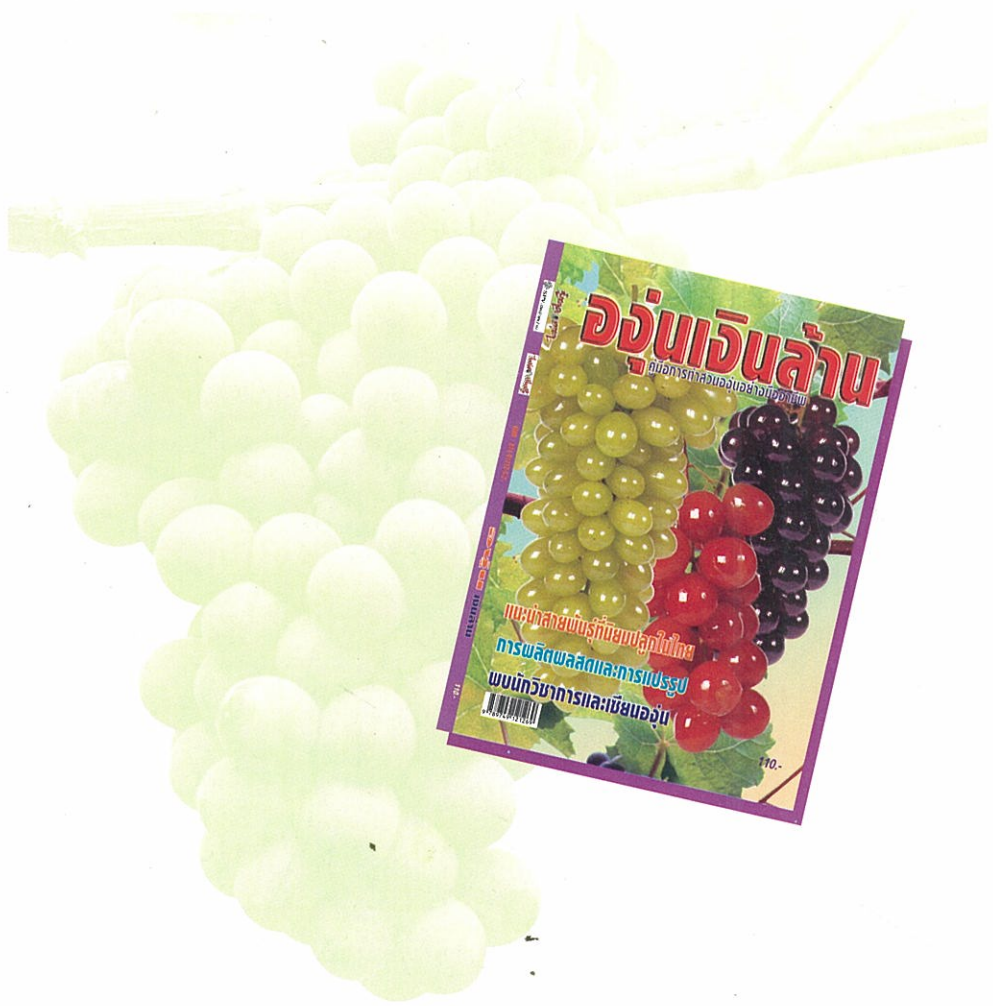
- แนะนำสายพันธุ์ที่นิยมปลูกในไทย
- การผลิตผลสดและการแปรรูป
- พบนักวิชาการและเขียนออ่งุ่น

110.-

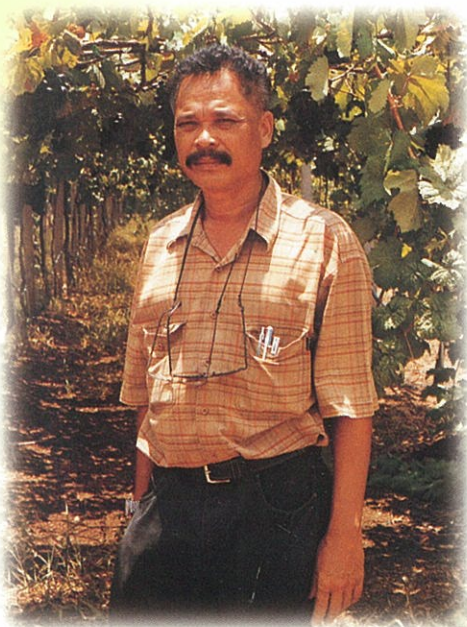

อุ้งนไ้เมล็ดพันธุ์แบล็คโอบอล

องุ่นเงินล้าน

เกษตรกร & นักวิชาการ

คุณไพโรจน์ ภูมาลา

คุณสน บุษยัม

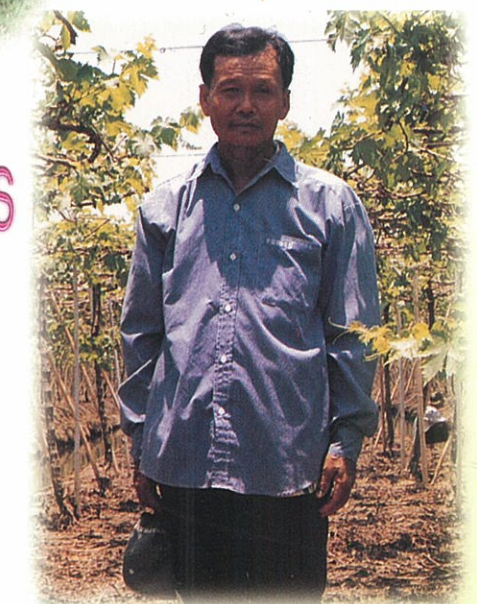
ครูเสน่ห์ การสมพจน์

คุณตี ทรัพย์พรรณราย

ศ.ดร.นันทกร
บุษยเกิด

ประธานกรรมการ

เด่น ดอกประดู่

โย่ง เชิญยิ้ม

ที่ปรึกษาภักดีมศักดิ์

ดร.ระพีพงศ์ วงศ์ดี

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

นายบุญมี จันทรวงศ์

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

ชาติชาตรี โยสีดา

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

พิทยาพล นาถธราดล

ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

นางเกษมา ยุกตะทัต

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

คณะที่ปรึกษา

วรกิจ เหลืองเจริญกุล

ผศ.ดร.สมชาย ชดตระกูล

อ.ปิยะนุช นาคคง

อ.วรญา เขียนจตุรัส

สมชัย ภักัญญ์

สุรศักดิ์ ภาบุญญากุล

อ.เฉลิมพล แสงกล้า

ทัศน์า สอดจิตร์

ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย

สมนึก พุ่มไธยา

บรรณาธิการอำนวยการ

อภิชาติ ศรีสอาด

ผู้จัดการทั่วไป

อ.เพ็ญใจ บุญทรัพย์

ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา

สิวพร จันทุมมี

กองบรรณาธิการ

ทองพูล วรรณโพธิ์

อัมพา คำวงษา

ประสานงาน

ปาณิสรา ภาบุญญากุล

ศิลปิน

เฉลิมพงษ์ กวินนิจิตรมงคล

ณัฐรินทร์ ตูจินดา

แยกสี

บริษัท พรี่เพรส เทคโนโลยี จำกัด

โทร. 0-2729-5017-8

ong-nen-jin-lan

หนังสือเฉพาะกิจในเครือนิตยสาร

ไมล์๑๖๖๖๖

บริษัท นาคา อินเตอร์มีเดีย จำกัด

39/5 หมู่ 4 อาคาร พพี ชั้น 6C ถ.เพชรเกษม

แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160

โทร. 0-2809-4211-3 , 01-314-2571

โทรสาร : 0-2809-4213

เรียบเรียง

สุกฤษฎี หักกะยานนท์

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

อภิชาติ ศรีสอาด

ISBN : 974-91212-5-2

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2543

ราคา 110 บาท

คำนำสำนักพิมพ์

องุ่นเป็นผลไม้ที่ปลูกกันมานานเก่าแก่ที่สุดอย่างหนึ่งของโลก
สันนิษฐานกันว่าได้มีการทำเหล้าองุ่นกันขึ้นก่อนที่จะนำพืชนี้มาปลูก เข้าใจว่า
ได้มีการปลูกกันตั้งแต่ในระยะแรกของประวัติศาสตร์แล้ว

ถิ่นกำเนิดซึ่งเป็นแหล่งเดิมของการปลูกองุ่นนั้นอยู่บริเวณเอเชียไมเนอร์ ตรงบริเวณระหว่าง
ทะเลดำและทะเลเมดิเตอร์เรเนียน จากแหล่งนี้นักพฤกษศาสตร์เห็นพ้องตรงกันว่าเป็นแหล่งของ
องุ่นพวก *Vitis vinifera* ซึ่งเป็นชนิดขององุ่นที่มีการปลูกกันมาก และจากแหล่งนี้อุ่นได้แพร่ขยาย
ออกไปทั้งทางตะวันออกและตะวันตกไปสู่ทวีปยุโรป อเมริกา เอเชีย และแหล่งอื่น ๆ ของโลก

องุ่นเป็นไม้ผลที่มีผู้นิยมรับประทานเป็นอย่างมาก เพราะมีรสเลิศ นับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่
สำคัญอีกชนิดหนึ่งที่มีราคาสูง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น รับประทานสด ทำไวน์
องุ่น แยม ลูกเกด น้ำองุ่น เป็นต้น จึงเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้
เกษตรกรผู้ปลูกสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้

ในปัจจุบัน นอกจากจะปลูกองุ่นจนเพียงพอับความต้องการภายในประเทศแล้ว ประเทศไทย
ยังสามารถผลิตองุ่นส่งไปจำหน่ายยังประเทศใกล้เคียงได้อีกด้วย และยังมีแนวโน้มว่าต่อไปในอนาคต
ประเทศไทยจะมีการปลูกองุ่นเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรมอีกอย่างหนึ่ง

คู่มือการปลูกองุ่นฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่
เกี่ยวกับองุ่น โดยให้ความรู้ครอบคลุมเนื้อหาอันเป็นประโยชน์มากมาย อาทิ ลักษณะขององุ่น , การ
ขยายพันธุ์ , การปลูก , การดูแลรักษา , โรค-ศัตรูและการป้องกันกำจัด , การจัดการดินและธาตุ
อาหาร , การใช้ประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เกษตรกร ผู้ที่สนใจการปลูกองุ่นเป็นอาชีพ สามารถนำ
ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อการจัดการสวนองุ่นที่ถูกต้อง

คณะผู้จัดทำ ขอขอบคุณหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร, ศ.ดร.นันทกร บุญเกิด,
รศ.นิพนธ์ วิสารทนนท์ และเกษตรกรสวนองุ่นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความ
อนุเคราะห์ด้านข้อมูลและภาพประกอบในการจัดทำหนังสือฉบับนี้ หวังว่าคู่มือที่ท่านเปิดอ่านอยู่นี้
คงเป็นประโยชน์ตามสมควร และทางบริษัทฯ ขอโน้มรับข้อเสนอแนะทุกประการด้วยความยินดี

อภิชาติ ศรีสอาด

จากใจผู้เรียบเรียง

ถ้าเอ่ยถึงองุ่นขึ้นมาแล้ว นอกจาก
จะเห็นกันว่าเป็นของดี ของแปลก เป็นของจากต่าง
ประเทศที่มีราคาแพง ยังมีความเชื่อกันอีกว่า ไม้ผลชนิดนี้ไม่
สามารถจะปลูกให้ได้ผลดีในเมืองไทย หรือแม้ปลูกได้ก็จะให้รสชาติไม่ดี
เท่าองุ่นที่ปลูกกันในต่างประเทศ

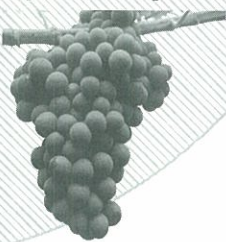
แต่ในที่สุด ด้วยความสามารถของนักวิชาการเมืองไทย องุ่นได้กลับกลาย
มาเป็นไม้ผลธรรมชาติชนิดหนึ่งที่ปลูกกันได้ทั่วไป ซึ่งทั้งนี้มาจากผลการค้นคว้า วิจัย
อย่างต่อเนื่องของนักวิชาการทั้งหลาย และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าประเทศไทยเป็น
ประเทศแรกในเขตร้อนที่สามารถปลูกองุ่นได้สำเร็จ

องุ่นเป็นผลไม้ที่มีรสชาติดี สามารถเจริญเติบโตได้ดีทั้งในเขตหนาว เขตกึ่งร้อนกึ่งหนาว
และเขตร้อน สำหรับในประเทศไทยไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่านำเข้ามาในสมัยใด แต่พอจะเชื่อได้
ว่าในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ท่านได้นำพันธุ์ไม้แปลก ๆ จากต่างประเทศที่ได้เสด็จประพาสมาปลูกใน
ประเทศไทย และเชื่อว่าในจำนวนพันธุ์ไม้แปลก ๆ เหล่านั้นน่าจะมีพันธุ์องุ่นรวมอยู่ด้วย ในสมัยรัชกาลที่
7 มีหลักฐานยืนยันว่าเริ่มมีการปลูกองุ่นกันบ้าง แต่ผลองุ่นที่ได้มีรสเปรี้ยว การปลูกองุ่นจึงซบเซาไป
ต่อมาประมาณปีพ.ศ. 2497-2498 ได้มีผู้รื้อฟื้นการทดลองปลูกองุ่นขึ้นมาทำใหม่อีกครั้งอย่างจริงจังได้แก่
ศาสตราจารย์หลวงสมานวนกิจ และดร.พิศ ปัญญาลักษณ์ มีการนำพันธุ์ใหม่ ๆ เข้ามาปลูกโดยใช้กิ่ง
ปักชำหรือต้น และได้พบว่าองุ่นที่เขานำเข้ามาปลูกส่วนมากสามารถออกผลได้ดกเป็นที่น่าพอใจ

สำหรับแหล่งปลูกองุ่นที่สำคัญของประเทศไทยคือ บริเวณอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอก
กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร , อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี , อำเภอสามพรานและ
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งส่วนใหญ่ปลูกเพื่อใช้รับประทานสด

“องุ่น” เฉพาะกิจฉบับนี้ จัดทำขึ้นด้วยความตั้งใจของผู้เรียบเรียง และบริษัทผู้ผลิต
นิตยสาร **“ไม่ลองไม่รู้”** ในการที่จะนำเสนอสาระดี ๆ สู่ผู้อ่าน อันเป็นวัตถุประสงค์ที่ยึดถือ
ปฏิบัติด้วยดีตลอดมา หากมีความบกพร่องในส่วนใด ผู้เรียบเรียงขอน้อมรับทุกความ
คิดเห็นจากผู้อ่าน เพื่อการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป และ
ทุก ๆ ความช่วยเหลือทั้งจากบุคคลและหน่วยงาน ผู้เรียบเรียงรู้สึกซาบซึ้ง จึ่ง
ขอถือโอกาสกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุกฤษฎี กัททะยานนท์

องุ่นเงินล้าน

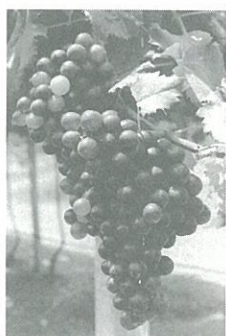
CONTENTสารบัญ

บทความวิชาการ

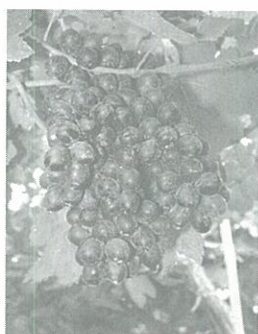
การปลูกองุ่น	9
การจำแนก	11
สภาพดินฟ้าอากาศ	13
การปลูกองุ่นในประเทศไทย	15
พันธุ์องุ่น	17
การขยายพันธุ์	19
การปลูกและการดูแลรักษา	22
การบำรุงรักษาองุ่นหลังปลูก	32
โรค-ศัตรูและการป้องกันกำจัด	33
หลักในการปรับปรุงคุณภาพ	48
การจัดการดินและธาตุอาหารพืช	55
การใช้ประโยชน์	61
การจัดการและการตลาด	65

บทสัมภาษณ์

ศ.ดร. นันทกร บุญเกิด	67
คุณสน บุญยิ้ม	76
คุณตี๋ ททรัพย์พรรณราย	83
ครูเล่นห์ การสมพจน์	91
คุณไพโรจน์ ภูมาลา	99
เอกสารอ้างอิง	108

92

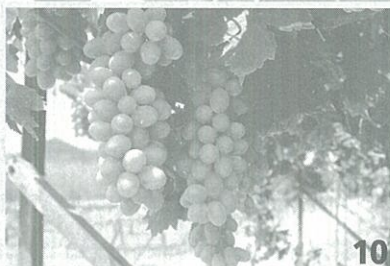

100

อู๋เบิเจินล้าน 8

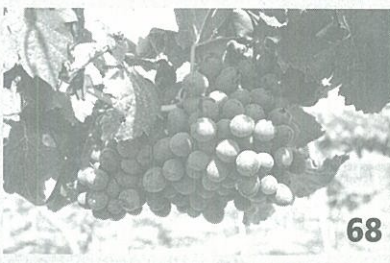
42

10

39

68

78

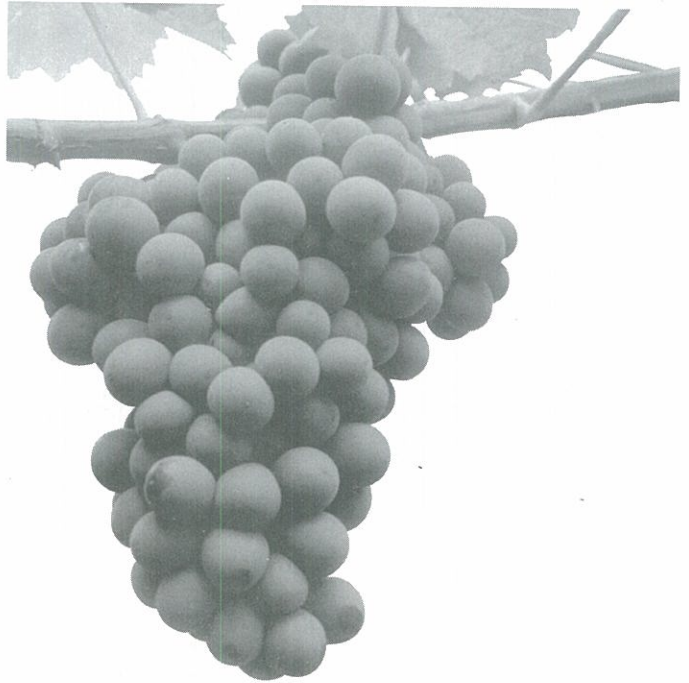

84

การปลูกองุ่น

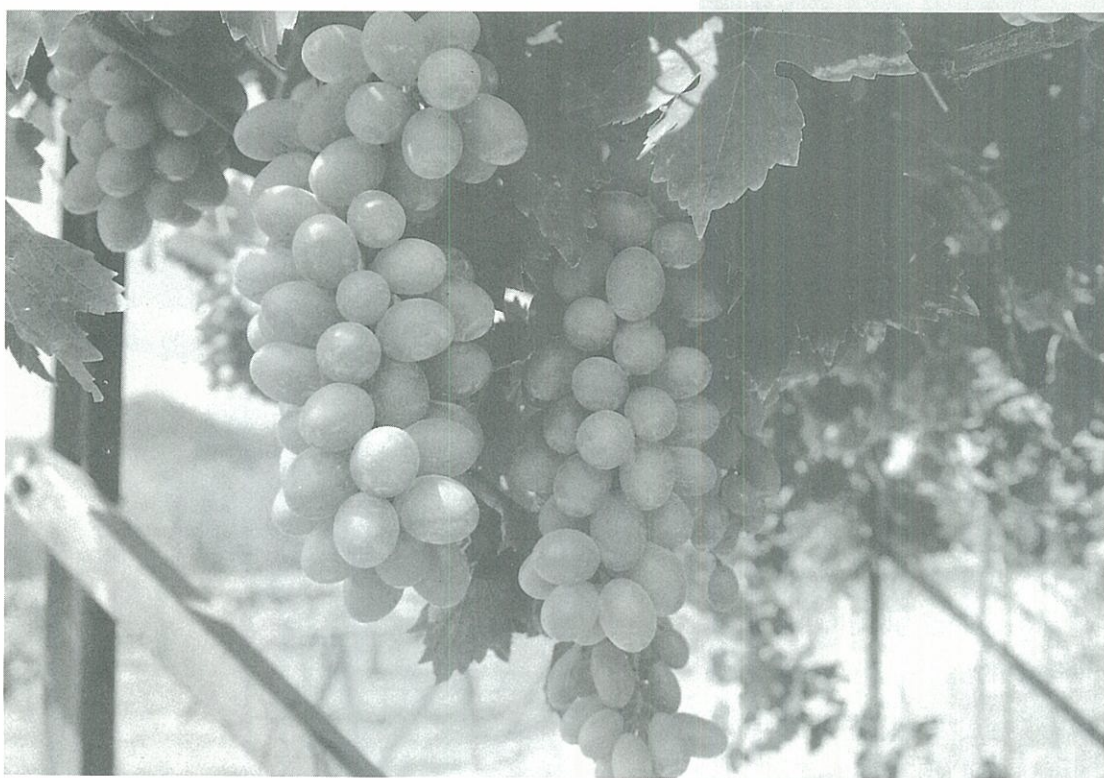
องุ่น เป็นพืชที่ขึ้นได้ดีทั้งในเขตหนาว เขตกึ่งร้อน และแถบเมืองร้อน โดยในเขตอากาศหนาวนั้น องุ่นจะมีลักษณะเป็นพืชผลัดใบ จะผลัดใบในฤดูใบไม้ร่วง พักตัวในฤดูหนาว แตกกตา แตกใบ ในฤดูใบไม้ผลิ และเจริญเติบโตไปจนผลแก่ในฤดูร้อน ส่วนองุ่นที่นำมาปลูกในเขตร้อนจะมีลักษณะมีใบเขียวตลอดปี ไม่มีการพักตัวตามธรรมชาติ จึงต้องช่วยให้ต้นพักตัวแล้วตัดแต่งให้แตกตาดอก ตาใบ อย่างไรก็ตาม โดยทั่ว ๆ ไปแล้วคุณภาพขององุ่นในเขตร้อนมักลู่องุ่นทางแถบเมืองหนาวไม่ได้ เพราะในเขตหนาวช่วงฤดูร้อนซึ่งองุ่นแก่นั้น ความชื้นในอากาศจะต่ำทำให้ต้นเติบโตได้ดี โรคแมลงไม่ค่อยรบกวน การสุกของผลจะเป็นไปอย่างช้า ๆ การสร้างรสชาติและลักษณะเฉพาะตัวของผลเป็นไปได้อย่างเต็มที่ สัดส่วนของส่วนประกอบต่าง ๆ ในผลพอเหมาะ ทำให้คุณภาพของผลดี

ส่วนในเขตร้อน ความชื้นในอากาศจะสูงตลอดปี ซึ่งเป็นผลทำให้ต้นองุ่นเติบโตได้ดีก็จริง แต่โรคและแมลงศัตรูก็ระบาดแพร่หลายได้กว้างขวางรวดเร็วเช่นกัน นอกจากนี้ฝนที่ตกชุกก็ทำความเสียหาย

อย่างมากแก่ช่อดอก อาจทำให้ดอกร่วงทำให้ผลแตกเสียหาย และคุณภาพของผลองุ่นในเขตร้อนไม่ดี ขาดความละเอียดละไมในรสชาติ ทั้งที่เป็นองุ่นพันธุ์เดียวกัน ทั้งนี้เพราะขบวนการสุกเป็นไปอย่างรวดเร็ว และไม่แน่นอน

สภาพฟ้าอากาศมีอิทธิพลต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของส่วนประกอบในผล ในช่วงระยะเวลาที่ผลกำลังเติบโต มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสารต่าง ๆ ในตอนผลสุก ได้แก่ น้ำตาล กรด และสารแทนนิน ซึ่งทำให้เกิดรสฝาด กลิ่นของผลและอื่น ๆ ซึ่งเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผลองุ่น สภาพฟ้าอากาศจึงเป็นตัวจำกัดเขตการปลูกองุ่น และลักษณะการใช้ประโยชน์ขององุ่นที่รับประทานสดได้ดี โดยเฉพาะองุ่นที่แก่ในฤดูร้อน ฤดูหนาว นับว่าคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี แต่การที่จะปลูกองุ่นให้ได้คุณภาพดี ๆ สำหรับทำเหล้าองุ่น เช่น ในยุโรป คงเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาศึกษาอีกนาน สภาพฟ้าอากาศมีผลต่อคุณภาพของผลเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนการเจริญเติบโตของต้น

ไม่เป็นปัญหามากนัก นอกจากเขตที่ร้อนจัดหรือหนาวจัดเกินไป ต้นองุ่นอาจตายได้ จึงจะเห็นว่าเขตที่ปลูกองุ่นของโลกนั้นกว้างขวางมาก ระดับความสูงของพื้นที่ที่ปลูกได้ตั้งแต่ระดับน้ำทะเลจนถึงระดับสูง 6,000 ฟุต เช่น บางแห่งในอาฟริกาใต้ เป็นต้น แต่แหล่งที่ปลูกองุ่นเป็นการค้าได้มีมากอยู่ในระดับความสูงประมาณ 1,000-4,000 ฟุต และส่วนมากมีระดับความสูงต่ำกว่า 1,000 ฟุต กล่าวได้ว่าแหล่งปลูกยิ่งเข้าไปใกล้ศูนย์สูตรเท่าไร ระดับความสูงของพื้นที่ก็ยิ่งสูงขึ้น การทำสวนองุ่นจึงต้องคำนึงถึงสภาพฟ้าอากาศ สภาพพื้นที่ ชนิดของพันธุ์ การปฏิบัติดูแลรักษา และอื่น ๆ ซึ่งจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการลงทุนเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม จากการทดลองของทั้งหน่วยราชการและเอกชน ด้วยความเพียรพยายาม ทำให้ไทยเป็นประเทศแรกในเขตร้อนที่สามารถปลูกองุ่นเป็นการค้าได้สำเร็จ และยังมีข้อได้เปรียบกว่าการปลูกองุ่นในเขตหนาวอีกด้วย กล่าวคือการปลูกองุ่นในประเทศแถบหนาวสามารถให้ผลผลิตได้เพียงปีละครั้งเดียว และองุ่นจะแก่เฉพาะในช่วงฤดูร้อนเท่านั้น ส่วนต้นองุ่นที่ปลูกในประเทศไทยสามารถให้ผลผลิตมากกว่า 1 ครั้งต่อปี และยังสามารถบังคับให้ผลแก่ในช่วงฤดูใดของปีก็ได้

ในด้านคุณภาพของผลนั้น ถ้าผู้ปลูกได้บำรุงดูแลอย่างเต็มที่แล้ว คุณภาพก็ไม่แพ้ของต่างประเทศแต่อย่างใด ปัจจุบันจะเห็นว่าราคาของผลองุ่นถูกกว่าสมัยก่อนมากเมื่อเทียบกับค่าครองชีพ ประชาชนทั่วไปสามารถซื้อหามาบริโภคได้ และยังสามารถส่งเป็นสินค้าออกไปขายยังประเทศใกล้เคียง เช่น ฮองกง สิงคโปร์ มาเลเซีย อีกด้วย อย่างไรก็ตามการปลูกองุ่นในประเทศไทยก็ยังมีปัญหาและข้อจำกัดอีกหลายประการ จำเป็นจะต้องศึกษาทดลองกันต่อไป ทั้งในด้านการดูแลรักษา การตลาด เป็นต้น ตลอดจนการทดลองศึกษาพันธุ์ใหม่ ๆ เพื่อให้วงการองุ่นในบ้านเราเจริญยิ่งขึ้น

การจำแนก

องุ่นที่ปลูกกันอยู่ทั่วไปอาจแบ่งออกได้เป็น 3 พวกใหญ่ ๆ คือ

1. องุ่นยุโรป และ Asian minor (*Vitis vinifera*) .

2. องุ่นพื้นเมืองอเมริกา (มีหลายชนิด เช่น *Vitis labrusca* V. *rotundifolia* etc)

3. องุ่นลูกผสม ซึ่งแบ่งเป็น 3 พวก คือ

3.1 ลูกผสมของพวกองุ่นยุโรป (*Vinifera* Hybrids)

3.2 ลูกผสมฝรั่งเศส (French Hybrids)

3.3 ลูกผสมอเมริกา (American Hybrids)

1. องุ่นยุโรป (*Vitis-Vinifera*)

องุ่นยุโรปเป็นองุ่นที่มีความสำคัญที่สุดในแง่ของการบริโภค ใช้ประโยชน์ได้ทุกอย่าง มีทั้งพันธุ์ที่มี

เมล็ดและไม่มีเมล็ด มีความแตกต่างในเรื่องพันธุ์มากมาย องุ่นยุโรป (*Vinifera*) นี้ เป็นชนิดเดียวที่มีถิ่นกำเนิดในตะวันออกกลางและปลูกกันมานานแล้ว ตามประวัติแล้วองุ่นชนิดนี้เป็นที่รู้จักกันก่อนประวัติศาสตร์เสียอีก แล้วแพร่ไปยังถิ่นต่าง ๆ ทั่วโลก และได้มีการปรับปรุงพันธุ์ วิธีการปลูก การดูแลรักษาต่าง ๆ เป็นลำดับเรื่อยมา เช่น ในสมัยโรมันนั้น นอกจากจะใช้รับประทานผลสดแล้วยังใช้ทำเหล้า ทำลูกเกต โดยแยกชนิดขององุ่นที่จะใช้ประโยชน์เป็นอย่าง ๆ ไป แต่การปรับปรุงพันธุ์ในสมัยนั้นก็คงยังเป็นวิธีตามธรรมชาติมากกว่า โดยการสังเกตและรวบรวมพันธุ์ที่ดี ๆ ไว้จนสมัยหลัง ๆ เมื่อการใช้องุ่นมีมากขึ้นจึงได้มีการผสมพันธุ์ทำให้ได้พันธุ์ใหม่ ๆ ขึ้นมามากมายเท่าที่ประมาณกันไว้ มีพันธุ์องุ่นอยู่กว่า 8,000 พันธุ์ คัดทิ้งไปก็มาก ที่เหลืออยู่ก็มาก เช่น เฉพาะพันธุ์องุ่นที่เคยรวบรวมไว้ในเมืองไทยก็มีอยู่กว่า 100 พันธุ์ เป็นต้น นอกจากการผสมพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ ๆ แล้วยังมีการปรับปรุงพันธุ์โดยวิธีต่าง ๆ อีกด้วย เช่น การใช้รังสีเพื่อให้โครโมโซมเปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น

ลักษณะที่ดีขององุ่นยุโรปนี้คือ ผลตก คุณภาพดี ช่อผลใหญ่ ผลขนาดใหญ่ รูปร่างของผลมีหลายแบบ รสหวานมากกว่าเปรี้ยว เมล็ดไม่แข็ง ผลมีสีต่าง ๆ หลายสี ทนทานต่อการขนส่งและที่สำคัญคือ เปลือกของผลไม่เหนียว เปลือกไม่แยกจากเนื้อ สามารถรับประทานได้ทั้งเปลือกและเนื้อไปพร้อม ๆ กัน ผลสามารถเก็บได้นาน ซึ่งถ้าเก็บให้ถูกต้องตามวิธีการจะเก็บได้เป็นเดือน ๆ ในสภาพคงสดอยู่ บางพันธุ์อาจเก็บได้นานเกือบปี สำหรับในเมืองไทยอากาศร้อนเก็บในอุณหภูมิห้องได้นาน 5-10 วัน

เนื่องจากลักษณะดีต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วขององุ่นชนิดนี้จึงทำให้องุ่นยุโรปเป็นที่นิยมปลูกกันมากที่สุดในโลก นอกจากในที่ซึ่งไม่สามารถปลูกองุ่นชนิดนี้ได้จริง ๆ จึงจะหันไปปลูกองุ่นชนิดอื่น เพราะองุ่นชนิดนี้มีข้อเสียตรงที่อ่อนแอต่อศัตรูต่าง ๆ โดยเฉพาะศัตรูในดิน เช่น ตัวแมลงที่เรียกว่า ฟิลล์ลอกเชอรา ซึ่งเป็นเพลี้ยอ่อนชนิดหนึ่งอาศัยอยู่ในดิน เป็นศัตรูที่สำคัญของรากองุ่นชนิดนี้ ท้องที่ใดมีแมลงชนิดนี้อยู่จะไม่สามารถปลูกองุ่นชนิดนี้ได้เลย แมลงชนิดนี้เคยทำความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อแหล่งปลูกองุ่นชนิดนี้มามาก

2. องุ่นพื้นเมืองอเมริกา (*Vitis rotundifolia* และอื่นๆ)

ในทวีปอเมริกามีองุ่นพื้นเมือง หรือองุ่นป่าอยู่มากมาย หลายชนิด แต่ส่วนมากใช้ประโยชน์ในการบริโภคไม่ได้ มีอยู่ไม่กี่ชนิดที่บริโภคได้ แต่คุณภาพของผลลู้พวกองุ่นยุโรปไม่ได้กล่าว คือ ช่อผลเล็ก รูปร่างของผลมีไม้กึ่งแบบ ความแตกต่างของสีก็มีน้อย รสไม่ค่อยหวาน ส่วนมารสอมเปรี้ยว เมล็ดแข็งมาก ชนิดที่ไม่มีเมล็ดหาได้ยาก การเก็บรักษา การขนส่งลู้พวกองุ่นยุโรปไม่ได้ ที่สำคัญคือ เปลือกเหนียวมาก เวลาเคี้ยวเปลือกจะลื่นหลุดออกไปจากเนื้อซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่า “slip skin” นอกจากนี้ยังมีกลิ่นเฉพาะตัว ซึ่งหลายคนไม่ชอบ มักรังเกียจกลิ่นขององุ่นพวกนี้ แต่ก็มีข้อดีคือ ทนต่อแมลงฟิลลอกเซอร่า ทนต่อไส้เดือนฝอย และโรคที่เกิดกับใบได้ดี และยังทนต่ออากาศที่หนาวเย็นได้ดีอีกด้วย ท้องที่ปลูกพวกองุ่นยุโรปไม่ได้จะใช้พวกนี้ปลูกแทน หรืออาจใช้ต้นองุ่นพวกนี้ทำเป็นต้นตอขององุ่นพวกอื่น ๆ

3. พวกลูกผสมต่าง ๆ แบ่งได้ 3 พวกคือ

3.1 ลูกผสมขององุ่นยุโรป (Vinifera Hybrids) หมายถึง ลูกผสมที่เกิดจากพันธุ์ต่าง ๆ ขององุ่นยุโรปด้วยกันหรือมีเลือดองุ่นยุโรป 100% ไม่มีชนิดอื่นปน ลักษณะทั่วไปของลูกผสมเหล่านี้ยังคงเหมือนเดิมเช่น ความอ่อนแอต่อโรค หรือลักษณะดีต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว พวกลูกผสมเหล่านี้นับว่าเป็นพวกที่กว้างขวางมาก เพราะโดยปกติแล้วพวกองุ่นยุโรปก็มีพันธุ์ต่าง ๆ มากมายอยู่แล้ว เมื่อนำมาผสมกันก็ทำให้ได้พันธุ์ลูกผสมที่แตกต่างกันออกไปอีกมากมาย เช่น ลักษณะของสีก็มีทุกสีตั้งแต่สีใสจนมองเห็นเมล็ด จนถึงสีดำสนิท ลักษณะของผลก็มีตั้งแต่กลมจนถึงยาวเรียวยาว รวมทั้งกลิ่น รส และคุณภาพอื่น ๆ ก็แตกต่างกันออกไปมากมาย นับว่าเป็นพวกที่ปลูกกันอย่างแพร่หลายที่สุด ใช้ประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ กันได้อย่างเต็มที่ เพราะมีคุณสมบัติต่างๆตามที่ต้องการให้เลือกได้

3.2 ลูกผสมฝรั่งเศส ((French Hybrids) ลูกผสมของฝรั่งเศส หมายถึง ลูกผสมที่เกิดจากการผสมกันขององุ่นยุโรปกับองุ่นพื้นเมืองอเมริกา หรือลูกผสมพื้นเมืองอเมริกาด้วยกัน แต่ไม่มีเลือดองุ่นยุโรป โดยเจาะจงว่าทำการผสมขึ้นโดยชาวฝรั่งเศส

3.3 ลูกผสมอเมริกา (American Hybrids) คำจำกัดความก็เช่นเดียวกับลูกผสมฝรั่งเศส แต่ผสมขึ้นมาโดยชาวอเมริกันนั่นเอง ประวัติของลูกผสม 2 พวกนี้เกิดจากจุดเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อยุโรปและอเมริกาเริ่มติดต่อค้าขายกันก็ได้มีการนำเอาองุ่นพื้นเมืองของอเมริกา มาปลูกยังยุโรป โดยเฉพาะในประเทศฝรั่งเศส ขณะเดียวกันก็นำองุ่นจากยุโรปไปปลูกในอเมริกาด้วย และเนื่องจากความรู้เรื่องการป้องกันโรคและศัตรูพืชยังไม่เจริญนัก ดังนั้น ต้นองุ่นที่มาจากอเมริกาจึงนำศัตรูมาระบาดในยุโรป เนื่องจากองุ่นพื้นเมืองอเมริกาทนต่อโรคต่าง ๆ โดยเฉพาะตัวเพลี้ยอ่อนที่ชื่อฟิลลอกเซอร่า รวมทั้งโรคต่าง ๆ ด้วย ศัตรูเหล่านี้ได้ระบาดทำความเสียหายต่อองุ่นยุโรปเป็นอย่างมาก ไม่สามารถป้องกันกำจัดได้ หลายแห่งต้องเลิกกิจการไป จึงได้มีการแก้ไขโดยการผลิตลูกผสมระหว่างองุ่นทั้ง 2 ชนิดขึ้นมา อันเป็นจุดกำเนิดขององุ่นพวกลูกผสมฝรั่งเศส ขณะเดียวกันในอเมริกาพวกองุ่นยุโรปก็ไม่สามารถปลูกได้ จึงผลิตลูกผสมขึ้นมา แต่ในปัจจุบันก็ยังไม่มีลูกผสมของฝรั่งเศสหรือลูกผสมอเมริกาที่มีคุณภาพดีเท่า ๆ กับองุ่นยุโรปแท้ ๆ ดังนั้นจึงยังคงนิยมปลูกองุ่นยุโรปกันโดยทั่วไป นอกจากที่ซึ่งไม่สามารถปลูกได้จริง ๆ หรือใช้ต้นตอพันธุ์ที่ทนทานช่วยโดยที่ต้นตอนั้นไม่ทำให้คุณภาพขององุ่นยุโรปเปลี่ยนแปลงไป